

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. liepos d. Nr. 21RE1- (AG1-179/11-2024)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Lionelos Gelmanienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Dariaus Saveikio,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos V. M. skundą atsakovui Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2024-06-10 sprendimo Nr. 109197 panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja V. M. ikiteismine administracinių ginčų nagrinėjimo tvarka kreipėsi į Komisiją su skundu prašydama panaikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2024-06-10 sprendimą Nr. 109197 (toliau – ir Skundžiamas sprendimas).

Skunde nurodo, kad pareiškėjos dukra po tėvo mirties pavedėjo 25 m² namo, esančio (*duomenys neskelbtini*), kita pusė namo priklauso pareiškėjai. Paaiškino, kad dukra yra išvykusi į užsienį, pareiškėja su dukra bendro ūkio neveda, gyvena viena iš pensijos, turi II gr. invalidumą, reikia pinigų vaistams, maistui, kurui ir kt. Pareiškėja mano, kad atsakovė pareiškėjai priskaičiavo pareiškėjos sūnui R. M. padovanotą sodo sklypą 0,0666 ha, esantį (*duomenys neskelbtini*). Pareiškėja nesutinka su Skundžiamu sprendimu, prašydama „sprendimą panaikinti ir nagrinėti iš naujo“ (b. l. 1).

Atsakovė Kauno miesto savivaldybės administracija prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į pareiškėjos skundą nurodo, kad pareiškėja kreipėsi į atsakovę 2023-10-27 su prašymu skirti kompensaciją už laikotarpį nuo 2023-10-01 iki 2024-04-30. 2023-11-30 sprendimu Nr. 97234, pareiškėjos prašymas buvo netenkintas. Pareiškėja su skundu kreipėsi į Komisiją prašydama panaikinti 2023-11-30 sprendimą Nr. 97234 ir įpareigoti atlikti veiksmus. Komisija 2024-05-15 sprendimu Nr. 21RE1-159 panaikino Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir KMSA) Socialinės paramos skyriaus (toliau – ir Skyrius) 2023-11-30 sprendimą Nr. 97234 ir įpareigojo KMSA per 20 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą. Atsižvelgiant į tai, KMSA Skyrius priėmė naują sprendimą, kuriuo pareiškėjos prašymas buvo netenkintas Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – Paramos įstatymas) 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu pagrindu.

Pažymi, kad Paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad gyvenamąją vietą būste deklaravę arba deklaravę arba būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka visus šioje dalyje nurodytus reikalavimus. Atkreipia dėmesį į Paramos įstatymo 14 straipsnį, kuriame nurodyta, koks turimas turtas įskaitomas į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens turtą skiriant piniginę socialinę paramą.

Nurodo, kad KMSA Skyriui įvertinus turto rūšies normatyvus buvo nustatyta, kad bendras turto vertės normatyvas yra 37201,10 EUR. Atsižvelgiant į KMSA Skyriaus išvadoje „Dėl teisės į piniginę socialinę paramą“ (toliau – Išvada) pateiktus deklaruoto turto vertės duomenis, akivaizdu, kad įregistruotų statinių vertė, kurią sudaro 73927,00 EUR, beveik du kartus viršija nustatytą vertės normatyvą, kuris laiduotų teisę gauti socialinę paramą. KMSA Skyrius negalėjo pareiškėjai pritaikyti išimties numatytos Paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte, nes įvertino aplinkybę, kad pareiškėjai 2022-11-24 sprendimu Nr. 61716 buvo paskirta būsto šildymo kompensacija už laikotarpį nuo 2022-10-17 iki 2023-05-01. Remiantis tuo, akivaizdu, kad pareiškėja ne pirmą kartą kreipėsi dėl kompensacijos skyrimo bei nebuvo praėję 24 mėnesiai nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacijos buvo paskirtos.

Dėl pareiškėjos skundo argumento, kad jos dukra po tėvo mirties paveldėjo pusę namo, esančio (*duomenys neskelbtini*), o pareiškėjai liko pusė namo, du kambariai 25 m², atsakovė pažymi, kad nustatant turimo nekilnojamojo turto vertę, remiamasi VĮ „Registru centro“ išrašo duomenimis. Iš pateiktų išrašų matoma, kad nekilnojamojo turto – namo vidutinė rinkos vertė yra 138000 EUR. Taip pat nurodyta, kad ½ gyvenamojo namo esančio (*duomenys neskelbtini*), nuosavybės teise priklauso D. M. ir ½ gyvenamojo namo esančio (*duomenys neskelbtini*), priklauso V. M. Pagal šiuos duomenis buvo apskaičiuota, kad V. M. priklausančios namo dalies vertė yra 69000,00 EUR.

Atsakovė taip pat nurodo, kad pagal turimus VĮ „Registru centro“ duomenis, pareiškėjai priklauso žemės sklypas, unikalus numeris (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*) kaime, kurio vertė 2692,00 EUR bei kitas žemės sklypas, unikalus numeris (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*) kaime, kurio vertė 2002,00 EUR. Nors pareiškėjos nuomone KMSA Skyrius galimai priskaičiavo jos sūnaus R.M. padovanotą žemės sklypą, esantį (*duomenys neskelbtini*), tačiau iš to kas pateikta, matoma, kad nustatant turto vertę buvo vertinamas tik V. M. priklausantis turtas. Daugiau argumentų turinčių įtakos šiam ginčui pareiškėja nepateikė.

Atsakovė remiasi, jos nuomone, aktualia teismų praktika, susijusia su socialinės paramos teikimu ir nurodo, kad Paramos įstatymas numato sąlygas ir normatyvus būtent tam, kad remiantis juo socialinę paramą gautų tie asmenys, kuriems to labiausiai reikia. Remiantis Paramos įstatymu, socialinė parama yra suteikiama tiems asmenims, kurie atitinka nurodytas sąlygas, o ne visiems, kurie jos prašo. Atsakovės vertinimu, atsižvelgiant į pareiškėjos padėtį, turimą turta, galima daryti išvadą, kad pareiškėja turinti turto, gali surasti būdus, kaip pasirūpinti savo gerove ir susimokėti už reikalingiausias išlaidas. Atsakovės nuomone, nėra teisinio pagrindo panaikinti Skundžiamą sprendimą, kadangi jis yra teisėtas ir pagrįstas (b. l. 22–28).

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl atsakovės Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2024-06-10 sprendimu Nr. 109197 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ teisėtumo.

Byloje esančiais įrodymais nustatyta, kad pareiškėjai nuosavybės teise priklauso 1/2 pastatog gyvenamojo namo, un. Nr. (*duomenys neskelbtini*), esančio (*duomenys neskelbtini*) (b. l. 5). Šiame būste pareiškėja yra deklaravusi savo gyvenamą vietą (b. l. 48, 49).

Pareiškėja V. M. kreipėsi į Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrių su 2023-10-27 prašymu-paraiška Nr. 90682 piniginei socialinei paramai gauti prašydama skirti būsto šildymo išlaidų kompensaciją ir geriamojo vandens išlaidų kompensaciją už laikotarpį nuo 2023-10-01 iki 2024-04-30 (b. l. 31-39).

VĮ „Registru centras“ 2023-10-27 išrašė nurodyta, kad V. M., a. k. [*duomenys neskelbtini*], gim. (*duomenys neskelbtini*), nuosavybės teise valdo (*duomenys neskelbtini*) statinius, (*duomenys neskelbtini*); (*duomenys neskelbtini*) žemės sklypą, (*duomenys neskelbtini*) k.; (*duomenys neskelbtini*) žemės sklypą, (*duomenys neskelbtini*) k. (b. l. 43).

Nekilnojamojo turto registro 2023-10-27 pažymoje socialinei paramai gauti nurodyta, kad pastatog gyvenamojo namo, un. Nr. (*duomenys neskelbtini*), esančio (*duomenys neskelbtini*), kurio vidutinė rinkos vertė: 138000 Eur, ½ nuosavybės teise priklauso pareiškėjai V. M. (b. l. 44). Pareiškėjai taip pat priklauso žemės sklypas, un. Nr. (*duomenys neskelbtini*), esantis (*duomenys*

neskelbtini) k., kurios vidutinė rinkos vertė: 2692 Eur (b. l. 45), bei žemės sklypas, un. Nr. (*duomenys neskelbtini*), esantis (*duomenys neskelbtini*) k., kurios vidutinė rinkos vertė: 2002 Eur (b. l. 46).

VĮ „Regitra“ - LR kelių transporto priemonių registro 2023-10-27 išraše nurodyta, kad pagal paieškos kriterijų: asmens kodas – [duomenys neskelbtini], nėra duomenų (b. l. 75).

SODRA duomenų bazės 2023-10-27 išraše nurodyta, kad pareiškėjai V. M. laikotarpiu 2023-07-01 – 2023-10-31 priskaičiuota 1636,28 Eur senatvės pensijos (b. l. 47)

Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023-10-27 išvadoje Nr. 20102 dėl teisės į piniginę socialinę paramą nurodyta, kad įvertinus 2023-10-27 prašymo-paraiškos Nr. 90682 prieduose pateiktus duomenis nustatyta, kad V. M., deklaravusi gyvenamą vietą (*duomenys neskelbtini*), neturi teisės į piniginę socialinę paramą, nes jos deklaruoto turto vertė viršija nustatyto turto vertės normatyvą. Nustatytas bendras turto vertės normatyvas: 37201,10. Deklaruoto turto vertė: 73927,00. Išvadoje nurodyta kad registruotų statinių vertė 69233,00, o įregistruotos ir neįregistruotos žemės – 4694,00 (b. l. 4, 42).

KMSA Skyrius 2023-11-30 sprendimu Nr. 97234 vadovaudamasi Paramos įstatymo ir savivaldybės tarybos nustatyta tvarka patvirtintu piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašu nustatė, kad teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nuo 2023-10-01 iki 2024-04-30 pagal deklaruotos gyvenamosios vietos adresą – (*duomenys neskelbtini*) neturi V. M. Skundžiamame sprendime taip pat nurodyta, kad prašymas skirti būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nepatenkintas vadovaujantis Paramos įstatymo 6 str. 1 p. ir 7 str. 1 d. (nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą) (b. l. 40).

Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius 2023-11-30 pranešimu Nr. 26957 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ vadovaudamiesi Paramos įstatymu informavo pareiškėją, kad pagal pareiškėjos 2023-10-27 pateiktą prašymą-paraišką Nr. 90682 piniginei socialinei paramai gauti 2023-11-30 sprendimu Nr. 97234 nustatyta, kad pareiškėja (bendrai gyvenantys asmenys) neturi teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas už laikotarpį nuo 2023-10-01 iki 2024-04-30. Nurodė, kad pareiškėjos prašymas skirti būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens kompensacijas nepatenkintas vadovaujantis Paramos įstatymo 6 str. 1 p. ir 7 str. 1 d. (nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą) (b. l. 41).

Komisija 2024-05-15 sprendimu Nr. 21RE1-159 panaikino KMSA) Skyriaus 2023-11-30 sprendimą Nr. 97234 ir įpareigojo KMSA per 20 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą. Minėtame sprendime pažymėta, kad Paramos įstatymo 6 str. nustato reikalavimus teisei į socialinę pašalpą įgyti, kuri yra viena iš Paramos įstatymo 5 str. nustatytų socialinės paramos rūšių. Tuo tarpu teisei į būsto šildymo išlaidų, geriamo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijas įgyti būtini reikalavimai yra nustatyti Paramos įstatymo 7 str. 1 d., o konkrečiai – jos 1–3 punktuose. Skundžiamas sprendimas priimtas dėl pareiškėjos teisės į kompensacijas, o ne jos teisės į socialinę pašalpą, todėl vien tai, kad atsakovė skundžiamame sprendime nurodė, jog vadovavosi Paramos įstatymo 6 str. 1 p., kuris išimtinai reglamentuoja teisės į socialinę pašalpą nustatymo sąlygas, rodo, kad atsakovė ne tik netinkamai teisiškai kvalifikavo atsisakymą tenkinti pareiškėjos prašymą, bet neindividualizavo pareiškėjai neigiamas pasekmes sukeliančio skundžiamo sprendimo, t. y. neindividualizavo Paramos įstatymo 7 str. 1 d. įtvirtintų nuostatų taikymo ir konkrečiai nenurodė, kurių iš 1–3 punktuose nurodytų reikalavimų pareiškėja galimai neatitinka, o apsiribojo informacija, kad „nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą“. <...> nei skundžiamame sprendime, nei Pranešime pareiškėjai apskritai nenurodyta jokių faktų ir įrodymų, kuriais Savivaldybės Socialinio paramos skyriaus darbuotoja rėmėsi vertindama pareiškėjos prašymą-paraišką ir priimdama skundžiamą sprendimą.“ (b. l. 51-59).

Atsakovė Skundžiamu sprendimu vadovaudamasi Paramos įstatymo ir savivaldybės tarybos nustatyta tvarka patvirtintu piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašu nustatė, kad teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nuo 2023-10-01 iki 2024-04-30 pagal deklaruotos gyvenamosios vietos adresą – (*duomenys neskelbtini*) neturi V. M. Skundžiamame sprendime taip pat nurodyta, kad prašymas skirti būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų

kompensacijas nepatenkintas vadovaujantis Paramos įstatymo 7 str. 1 d. (nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą) (b. l. 3, 29).

Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius 2024-06-10 pranešimu Nr. 10902 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ vadovaudamiesi Paramos įstatymu informavo pareiškėją, kad pagal pareiškėjos 2023-10-27 pateiktą prašymą-paraišką Nr. 90682 piniginei socialinei paramai gauti 2024-06-10 sprendimu Nr. 109197 nustatyta, kad pareiškėja (bendrai gyvenantys asmenys) neturi teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas už laikotarpį nuo 2023-10-01 iki 2024-04-30. Nurodė, kad pareiškėjos prašymas skirti būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens kompensacijas nepatenkintas vadovaujantis Paramos įstatymo 7 str. 1 d. (nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą) (b. l. 2, 30).

Bylos esantys duomenys patvirtina, kad pareiškėjai KMSA Skyriaus 2022-11-24 sprendimu Nr. 61716 „Dėl būsto šildymo išlaidų kompensacijos skyrimo“ buvo skirta būsto šildymo išlaidų kompensacija už laikotarpį nuo 2022-10-17 iki 2023-05-01 (b. l. 62).

Byloje taip pat yra pateikta 2014-11-05 Dovanojimo sutartis, patvirtina (*duomenys neskelbtini*) notarų biuro notarės (*duomenys neskelbtini*), kurioje nurodyta, kad pareiškėja V. M. dovanoja sūnui R. M. 0,0666 ha žemės sklypą, un. Nr. (*duomenys neskelbtini*), esantį (*duomenys neskelbtini*) (b. l. 6-10).

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas (ginčo nagrinėjimui aktuali teisės akto redakcija) ir įgyvendinant Paramos įstatymą Kauno miesto savivaldybės tarybos patvirtinto Piniginės socialinės paramos Kauno miesto savivaldybės nepasiturintiems gyventojams teikimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) patvirtinto Kauno miesto savivaldybės tarybos 2015-01-22 sprendimu Nr. T-14 (ginčo nagrinėjimui aktuali teisės akto redakcija), nuostatos, taip pat Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAI).

Pagal Paramos įstatymo 1 straipsnio 1 dalį vienas iš šio įstatymo tikslų yra nustatyti piniginės socialinės paramos, teikiamos nepasiturintiems gyventojams, kai suaugę asmenys yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes, rūšis, jų dydžius ir teikimo sąlygas.

Pagal Paramos įstatymo 2 straipsnio 9 dalį „Nepasiturintys gyventojai – bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo, kurie, įvertinus jų turimą turtą ir pajamas, šio įstatymo nustatyta tvarka turi teisę gauti piniginę socialinę paramą.“

Pagal šias teisės normas piniginės socialinės paramos yra skiriamos nepasiturintiems gyventojams, kurie teisę į šią paramą įgyja įvertinus jų turimo turto ir pajamų pobūdį ir lygį. Šiems asmenims nustatyta pareiga išnaudoti visas teisėtas kitų pajamų gavimo galimybes, pateikti visą ir teisingą informaciją reikalingą paramai gauti, t. y. informaciją apie jų turimo turto ir pajamų pobūdį ir lygį, taip pat sudaryti galimybę tikrinti gyvenimo sąlygas, turimą turtą ir užimtumą, t. y. tikrinti aplinkybes, susijusias su turimo turto ir pajamų pobūdžiu bei lygiu. Šis teisinis reglamentavimas lemia, kad asmens turimas turtas ir pajamos yra tos teisiškai reikšmingos aplinkybės, kurių pobūdis bei lygis šiems asmenims sukuria prielaidas atsirasti teisei į piniginę socialinę paramą, o tuo pačiu sukuria ir pareigą – sudaryti sąlygas kompetentingoms institucijoms tikrinti aplinkybes, susijusias su jų turimo turto ir pajamų pobūdžiu bei lygiu.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) praktikoje konstatuota, kad gyventojams, gaunantiems piniginę socialinę paramą, yra nustatyta pareiga pranešti apie tokias aplinkybes, kurios turi įtakos pačios teisės į piniginę socialinę paramą turėjimui arba tokios paramos dydžiui, t. y. pranešti apie aplinkybes, susijusias su turimo turto verte, pajamomis, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų atitikimu, o šios pareigos neįvykdžius, gali būti taikomos teisės aktuose nustatytos pasekmės (žr. pvz., LVAT 2015 m. vasario 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-285-624/2015).

Pagal Paramos įstatymo 4 straipsnio 1 dalį piniginę socialinę paramą savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, kuri yra finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų. Paramos įstatymo 5 straipsnis išskiria dvi piniginės socialinės paramos rūšis: 1) socialinė pašalpa; 2) būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos.

Teisė į kompensacijas įgyjama atitinkant Paramos įstatymo 7 straipsnyje numatytus reikalavimus. Šiame straipsnyje reglamentuota, kad gyvenamąją vietą būste deklaravę arba būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka visus šiuos reikalavimus: 1) bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo. Jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė viršija turto vertės normatyvą, nustatant teisę į kompensacijas, kai kreiptasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacijos buvo paskirtos, šis reikalavimas 3 mėnesius netaikomas; 2) kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo, vienas gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą; 3) įsiskolinusieji už būsto šildymą ir (ar) karštą vandenį, ir (ar) geriamąjį vandenį su energijos, kuro, vandens tiekėjais yra sudarę sutartį (sutartis) dėl dalies skolos apmokėjimo, kas mėnesį gražinant ne daugiau kaip 20 procentų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų, arba teismas yra priteisęs apmokėti skolą.

Paramos įstatymo 8 straipsnyje reglamentuojamos sąlygos teisei į socialinę paramą nustatyti. Kompensacijų dydis nustatytas Paramos įstatymo 11 straipsnyje. Normatyvai kompensacijoms apskaičiuoti nurodyti Paramos įstatymo 12 straipsnyje.

Paramos įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad skiriant piniginę socialinę paramą, į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens turtą įskaitomas šis bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimas turtas: 1) statiniai, tarp jų ir nebaigti statyti statiniai; 2) privalomos registruoti transporto priemonės; 3) privaloma registruoti žemės ūkio technika; 4) žemė, įskaitant užimtą miško ir vandens telkinių; 5) gyvuliai, paukščiai, žvėreliai, bičių šeimos, jeigu jų bendra vertė viršija 1 160 eurų; 6) akcijos, obligacijos, vekseliai ir kiti vertybiniai popieriai, pajai, jeigu jų bendra vertė viršija 580 eurų; 7) meno kūriniai, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai, taurieji metalai, kurių vieneto vertė viršija 580 eurų; 8) piniginės lėšos, turimos bankuose, kitose kredito įstaigose ir ne bankuose bei ne kitose kredito įstaigose, jeigu jų bendra suma viršija 580 eurų, išskyrus gautą vaikui (įvaikiui) išlaikyti priteistą konkrečią pinigų sumą; 9) gautos (negražintos) paskolos ar jų dalis, jeigu jų bendra suma viršija 580 eurų, išskyrus aukštųjų mokyklų studentams teikiamas valstybės paskolas arba valstybės remiamas paskolas, kreditus būstui atnaujinti (modernizuoti), jeigu daugiabučio namo butų savininkai įgyvendino ar įgyvendina valstybės ir (ar) savivaldybės remiamą daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektą, ir gautas (negražintas) paskolas nekilnojamajam turtui pirkti (statyti); 10) kitiems asmenims paskolintos (negražintos) piniginės lėšos ar jų dalis, jeigu jų bendra suma viršija 580 eurų; 11) valstybės kompensacijos už valstybės išperkamą nekilnojamąjį turtą ir atkuriamos santaupos bei kitos atkuriamos lėšos. Nurodyto straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens turtą įskaitoma per piniginės socialinės paramos teikimo laikotarpį, praėjusį nuo paskutinio duomenų apie turtą pateikimo, perleisto nuosavybėn kitam asmeniui šio straipsnio 1 dalies 1–8 punktuose nurodyto turto arba jo dalies vertė, kuri nenurodoma kaip bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybėn įsigyto naujo turto vertė ar gautos piniginės lėšos.

Turto vertės normatyvo piniginei socialinei paramai gauti apskaičiavimas reglamentuotas Paramos įstatymo 16 straipsnyje: šio įstatymo 15 straipsnyje nurodytas kiekvieno tipo (būsto ir žemės ploto) nekilnojamojo turto vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui nustatomas atitinkamo tipo nekilnojamojo turto ploto normatyvą dauginant iš prašymą-paraišką pateikusio asmens deklaruotos gyvenamosios vietos ar vietos, kurioje nuomojamas būstas, nekilnojamojo to tipo turto ploto vieneto normatyvinės vertės, o kai neturi gyvenamosios vietos, – savivaldybės, kurios teritorijoje gyvena, nekilnojamojo to tipo turto ploto vieneto žemiausios normatyvinės vertės (16 str. 1 d.); šio įstatymo 15 straipsnyje nurodyto kiekvieno tipo nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinę vertę nustato ir valstybės įmonės Registrų centro interneto svetainėje skelbia valstybės įmonė Registrų centras pagal kiekvienų metų sausio 1 dieną vidutines nekilnojamojo turto rinkos vertes Lietuvos miestuose ir savivaldybių centruose bei kitose savivaldybių teritorijose (16 str. 2 d.); nekilnojamojo turto vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam

gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant abiejų tipų (būsto ir žemės ploto) nekilnojamojo turto normatyvines vertes (16 str. 3 d.); kilnojamojo turto, vertybinių popierių ir pajų vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant 20 valstybės remiamų pajamų dydžių vienam, vyresniam kaip 18 metų, bendrai gyvenančiam asmeniui arba vienam gyvenančiam asmeniui, 15 valstybės remiamų pajamų dydžių kiekvienam kitam, vyresniam kaip 18 metų, bendrai gyvenančiam asmeniui ir 10 valstybės remiamų pajamų dydžių kiekvienam vaikui (įvaikiui) iki 18 metų (16 str. 4 d.); piniginių lėšų, nurodytų šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 8 punkte, normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant 15 valstybės remiamų pajamų dydžių vienam, vyresniam kaip 18 metų, bendrai gyvenančiam asmeniui arba vienam gyvenančiam asmeniui, 10 valstybės remiamų pajamų dydžių kiekvienam kitam, vyresniam kaip 18 metų, bendrai gyvenančiam asmeniui ir 5 valstybės remiamų pajamų dydžius kiekvienam vaikui (įvaikiui) iki 18 metų (16 str. 5 d.); turto vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant nekilnojamojo turto vertės normatyvą, nurodytą šio straipsnio 3 dalyje, kilnojamojo turto, vertybinių popierių ir pajų vertės normatyvą, nurodytą šio straipsnio 4 dalyje, ir piniginių lėšų normatyvą, nurodytą šio straipsnio 5 dalyje (16 str. 6 d.).

Paramos įstatymo 17 straipsnyje nustatyta, kokios visų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gaunamos pajamos įskaitomos skiriant piniginę socialinę paramą, o 19 straipsnyje reglamentuotas pajamų kompensacijoms gauti apskaičiavimas. Paramos įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo, kurie Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja gyvenamąją vietą arba yra įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, dėl piniginės socialinės paramos kreipiasi į deklarautos gyvenamosios vietos savivaldybės arba savivaldybės, kurios teritorijoje yra įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, administraciją [...]. Paramos įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje nustatyta kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos tvarka, pagal kurią kreipdamasis dėl piniginės socialinės paramos, asmuo turi pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos formos prašymą-paraišką ir jos priedus (toliau – prašymas-paraiška) ir prašyme-paraiškoje nurodyti piniginės socialinės paramos skyrimui ir apskaičiavimui būtinus duomenis apie: 1) save ir bendrai gyvenančius asmenis; 2) veiklos pobūdį; 3) turimą turtą ir šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 6–11 punktuose ir 2 dalyje nurodyto turto vertę; 4) gaunamas pajamas; 5) kitą piniginei socialinei paramai gauti būtiną informaciją. Paramos įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog prie prašymo-paraiškos pridedamos bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pažymos apie Paramos įstatymo 17 straipsnyje nurodytas pajamas, gautas per 3 praėjusius mėnesius iki mėnesio, nuo kurio skiriama piniginė socialinė parama, arba, jeigu pajamų šaltinis yra pasikeitęs arba tą mėnesį, nuo kurio skiriama piniginė socialinė parama, yra gauta vienkartinė išmoka ar iš karto už du ir daugiau mėnesių išmokėtos kas mėnesį gaunamos pajamos, pajamas to mėnesio, nuo kurio skiriama piniginė socialinė parama, išskyrus atvejus, kai savivaldybės administracija duomenis gauna iš valstybės ir žinybinių registrų bei valstybės informacinių sistemų. Visų prašyme-paraiškoje pateiktų duomenų teisingumą prašymą-paraišką pateikęs asmuo patvirtina savo parašu. Piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų pareigos yra nustatytos Paramos įstatymo 25 straipsnyje, o Administracijos pareigos ir teisės teikiant piniginę socialinę paramą – šio įstatymo 23 straipsnyje.

Kauno miesto savivaldybės tarybos patvirtinto Aprašo 7 punkte nustatyta, kad prašymą-paraišką pateikęs asmuo pateikia duomenis apie mėnesio, einančio prieš prašymo-paraiškos pateikimo mėnesį, paskutinę dieną turimą turtą, nurodytą Įstatymo 14 straipsnyje, ir tai patvirtinančius dokumentus, išskyrus atvejus, kai Socialinės paramos skyrius duomenis gauna iš valstybės ir žinybinių registrų bei valstybės informacinių sistemų. Šie duomenys, jei nėra pasikeitimų, pateikiami kas 12 mėnesių. Šiam terminui pasibaigus piniginės socialinės paramos teikimo laikotarpiu (iki paramos teikimo laikotarpio pabaigos) naujų dokumentų apie turimą turtą pateikti nereikia. Aprašo 10 punkte nurodyta, kad turto, nurodyto Įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose, vertę nustato Socialinės paramos skyrius, vadovaudamasis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos parengta metodika ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintomis žemės ūkio produkcijos sąlyginėmis vertėmis.

Kompensacijos skiriamos, kai bendrai gyvenantys asmenys ar vienas gyvenantis asmuo atitinka visus Paramos įstatymo 7 straipsnyje nurodytus reikalavimus (Aprašo 21 p.). Socialinės paramos skyriaus tam įgalioti atsakingi darbuotojai (toliau – atsakingi darbuotojai), vadovaudamiesi Paramos įstatymu ir Aprašu, nustato vieno gyvenančio asmens ar bendrai gyvenančių asmenų teisę į piniginę socialinę paramą, nustato piniginės socialinės paramos teikimo laikotarpį ir apskaičiuoja piniginės socialinės paramos dydį. Atsakingi darbuotojai priima sprendimus skirti, nutraukti, sustabdyti, perskaičiuoti piniginę socialinę paramą ar jos neskirti (Aprašo 31 p.). Bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens mėnesio pajamos socialinei pašalpai gauti apskaičiuojamos vadovaujantis Paramos įstatymo 18 straipsniu, kompensacijoms gauti – Paramos įstatymo 19 straipsniu (Aprašo 32 p.). Sprendimas dėl piniginės socialinės paramos skyrimo priimamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo-paraiškos ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos, išskyrus atvejus, kai prašymui-paraiškai nagrinėti ir sprendimui priimti būtinas buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas piniginės socialinės paramos teikimo pagrįstumui nustatyti. Šiais atvejais sprendimas dėl piniginės socialinės paramos skyrimo priimamas ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos, visų reikiamų dokumentų ir buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo akto gavimo dienos (Aprašo 33 p.).

Komisija pažymi, jog aptartu piniginės socialinės paramos teikimo teisiniu reguliavimu įgyvendinama viena iš socialinės politikos priemonių – gyventojų finansinės naštos sumažinimas dalį būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų subsidijuojant iš Savivaldybės biudžeto lėšų. Būsto šildymo, karšto vandens ir geriamo vandens išlaidų kompensacijos skirtos apsaugoti labiausiai pažeidžiamą socialinę grupę nepasiturinčių asmenų ir teikti būtina paramą tiems, kuriems labiausiai ir / ar neišvengiamai reikia. Paramos įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinti piniginės socialinės paramos principai, vienas iš jų – socialinio teisingumo ir veiksmingumo principas, kuris reiškia, kad piniginė socialinė parama teikiama siekiant sudaryti sąlygas gauti paramą tada, kada jos labiausiai reikia, padėti išvengti skurdo spąstų ir racionaliai naudoti turimus išteklius.

Pareiškėja Skundžiamo sprendimo neteisėtumą grindžia prielaidomis, kad atsakovė, apskaičiuodama pareiškėjai priklausančio turto vertę galimai neįvertino aplinkybės, kad pareiškėjos manymu, į turto vertę įskaičiuotas visas namas (*duomenys neskelbtini*), kai jai nuosavybės teise priklauso tik ½ dalis šio namo, taip pat, galimai vertino pareiškėjos sūnui, o ne pareiškėjai priklausantį turtą. Komisijos vertinimu, byloje nepateikta įrodymų šioms pareiškėjos nurodytoms aplinkybėms patvirtinti.

Byloje nustatyta, jog prieš priimdama Skundžiamą sprendimą atsakovė vertino gautus VĮ „Registrų centro“ duomenis, kad pareiškėjai V. M. nuosavybės teise priklauso ½ gyvenamojo namo esančio (*duomenys neskelbtini*) ir du žemės sklypai (*duomenys neskelbtini*) kaime. Nors pareiškėjos nuomone KMSA Skyrius galimai priskaičiavo jos sūnui R. M. padovanotą žemės sklypą, esantį (*duomenys neskelbtini*), tačiau, nustatant Skundžiamam sprendimui priimti aktualią turto vertę, buvo vertinamas tik V. M. priklausantis turtas, kurio vertė viršijo nustatytą turto vertės normatyvą (37201,10 eurų).

Komisijos vertinimu, KMSA Socialinės Skyrius tinkamai vertino pareiškėjos pajamas ir turtinę padėtį pagal pareiškėjos pateiktus ir valstybės bei žinybiniuose registruose matomus duomenis ir tinkamai taikė aktualų teisinį reguliavimą. Paramos įstatymas nenumato, kad nustatant asmens teisę į socialinę paramą, turi būti vertinami tokie aspektai kaip asmens amžius ir sveikatos būklė, todėl tokie pareiškėjos argumentai taip pat yra nepagrįsti.

Vertindama Skundžiamo sprendimo atitiktį individualiam administraciniam aktui keliamiems privalomiesiems reikalavimams, nustatytiems VAĮ 10 straipsnyje, t. y. ar individualus administracinis aktas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis, ar individualiame administraciniame akte aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta akto apskundimo tvarka, Komisija sprendžia, kad Skundžiamas sprendimas yra motyvuotas ir pagrįstas. Kaip matyti, 2024-06-10 sprendime Nr. 109197 atsakovė rėmėsi ginčui aktualiu teisiniu reglamentavimu, taip pat aiškiai ir nedviprasmiškai nurodė priežastį, kodėl yra neskiriama kompensacija. Skundžiamo sprendimo motyvai yra aiškūs ir pakankami, leidžiantys pareiškėjai suvokti esmines priežastis, lėmusias tokio sprendimo priėmimą. Skundžiamas sprendimas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais), t. y. pareiškėjos nurodyta informacija ir VĮ Registro

centro duomenimis; atlikti vertės paskaičiavimai, individualiame administraciniame akte aiškiai nurodyta jo apskundimo tvarka, sprendimą priėmė tokius įgaliojimus turintis subjektas.

Remdamasi byloje nustatytais faktinėmis aplinkybėmis ir ginčo situacijos teisiniu reglamentavimu, kuris aptartas aukščiau, Komisija sprendžia, kad pareiškėjos skunde išdėstytais argumentais nėra teisinio pagrindo naikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2024-06-10 sprendimą Nr. 109197, todėl skundas šioje dalyje atmetamas.

Atmetus skundo reikalavimą dėl Skundžiamo sprendimo panaikinimo, nėra pagrindo įpareigoti atsakovę pareiškėjos 2023-10-27 prašymą-paraišką Nr. 90682 piniginei socialinei paramai gauti nagrinėti iš naujo, todėl šioje dalyje skundas taip pat atmetamas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos V. M. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Komisijos nariai

Lionela Gelmanienė

Daiva Bereikienė

Darius Saveikis